

[K. B. Andersen.]

med mig i, nemlig at der også virkelig er økonomiske muligheder for, at alle børn og unge kan få den uddannelse, de har evner til og ønske om. Forøgelsen af ungdommens uddannelsesfond i foråret 1960 var et godt skridt på vejen hertil. Men der er endnu et stykke til målet. Jeg vil gerne bede den højtærede undervisningsminister skaffe tinget et materiale, der kan vise, hvordan de stærkt øgede bevillinger anvendes, hvor de slår til, og hvor der endnu er mangler. På denne baggrund må der så tages stilling til, hvad der skal ske for at realisere det selvfølgelig princip om alles adgang til uddannelse, uafhængigt af økonomiske kår.

Socialdemokratiet går ind til denne vinters folketingsarbejde på baggrund af en række år, der har skaffet os den fulde beskæftigelse, der har sat produktion, forbrug og investeringer kraftigt i vejret, der har vist rekord for boligbyggeri år for år — på baggrund af en række folketingssamlinger, der bl. a. har betydet en omfattende modernisering og forbedring af den sociale lovgivning og en lang række forbedringer af uddannelsesforholdene på alle trin — på baggrund af love, der også på mange andre områder har medvirket til at skabe og fastholde gode tider, ikke som et politisk slagord fra en valgplakat, men som en virkelighed, der kan opleves i de fleste hjem landet over hver dag.

Det betyder ikke, at der ikke er nok at tage fat på, langt fra. Jeg har peget på en række problemer her: flere og billigere boliger, indgreb mod grundspekulationen, skattereformer og skattenedsættelser. Der er andre problemer, jeg ikke har været inde på, bl. a. det meget vigtige spørgsmål, vi formentlig skal drøfte i næste uge, hvordan vi dæmper op for de urimeligheder, vi oplever i disse måneder med hensyn til priser og avancer. Der er nok at tage fat på.

Men hen over alle enkeltspørgsmål står to hovedspørgsmål.

Det ene er den beslutning, der nu nærmer sig, om Danmarks stillingtagen til det europæiske samarbejde. Den beslutning må kræve et samarbejde mellem alle ansvarlige partier her i tinget. Det betyder ikke, at de principielle forskelle skal skubbes til side i den politiske debat, tværtimod. Netop en periode, der på grund af de politiske afgørelses for-

mat kræver bred samvirken, gør det vigtigt samtidig at holde den politiske debat levende, så den ikke overlades partier eller personer, der mangler evne eller vilje til at omsætte ideerne i handling, og som vender ryggen til det samarbejde, der er en simpel nødvendighed, når ingen enkeltgruppe har flertal til at føre sine synspunkter uafkortet igennem.

Det andet hovedspørgsmål, som vi også står midt i, er at bevare de gode tider, at holde den fulde beskæftigelse, at fortsætte den økonomiske fremgang. Spørgsmålet er: skal den gode beskæftigelse med alle dens menneskelige og samfundsmæssige følger være en episode — et mellemspil — eller kan og vil vi vise, at vi har lært at leve med den gode beskæftigelse, så de gode tider kan blive en tilstand, der varer ved? Vi skal gøre de gode tider bedre, men ikke i et sådant tempo, at vi sætter dem over styr! Kan vi bevare beskæftigelse og produktionsfremgang, er grunden lagt for fortsatte fremskridt på sociale, kulturelle, ja, på alle områder, som præger den daglige tilværelse i hjemmene landet over. Kan vi, og vil vi? Det spørgsmål får vi mange lejligheder til at tage stilling til her i tinget i den kommende vinter. Socialdemokratiet vil gøre sit til, at svaret kan blive et ja.

Erik Eriksen: Det er ganske klart, at man ikke ved denne lejlighed kan komme ind på alle problemer, endsige komme dybere ind på dem, og jeg skal for mit vedkommende fortrinsvis beskæftige mig med den økonomiske situation, som den tegner sig for erhvervslivet og for regering og folketing. Det var også denne problemstilling, der lå bag forliget i foråret, og det er vel stort set også de problemer, åbningstalen beskæftiger sig med.

Må jeg sige om denne åbningstale, at den i mangt og meget virkede realistisk i sin udformning; i realiteten har den højtærede statsminister med denne tale fordømt den politik, der førtes her i landet indtil sidste forår, erkendt, at en fortsættelse af denne linje ikke var mulig, fordi samfundet ganske enkelt ikke havde råd til det. Jeg siger ikke dette for at finde lejlighed til at hovere, for det er tiden ikke til. Når jeg allerede indledende har nævnt og understreget dette, er det også, fordi de økonomiske fremskridt